

Nr 208.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag under riksstatens fjärde huvudtitel m. m. för budgetåret 1940/41; given Stockholms slott den 12 april 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1—4.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 april 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, följande ärenden avseende vissa anslagsäskanden under riksstatens fjärde huvudtitel ävensom å kapitalbudgeten för budgetåret 1940/41, under anförande tillika, att proposition i ärendena jämlikt § 54 riksdagsordningen syntes kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlämnande i allmänhet stadgade tiden gått till ända. Ärendena borde upptagas under de särskilda rubriker i det framlagda förslaget till riksstat för budgetåret 1940/41, till vilka de enligt sin natur vore att hänföra.

Departementschefen anför vidare.

EGENTLIGA STATSUTGIFTER.

IV. Försvarsdepartementet.

C. Lantförsvaret.

Tygmateriel.

[1.] **Viss engångsanskaffning av artillerimateriel, reservationsanslag.** I en av överbefälhavaren över rikets försvarskrafter med eget yttrande den 30 mars 1940 överlämnad, den 28 i samma månad dagtecknad skrivelse har arméförvaltningens tygdepartement gjort framställning rörande anvisande av anslagsmedel för anskaffning av i skrivelsen närmare angiven tygmateriel och ammunition m. m., avseende bland annat nyanskaffning av artilleripjäser av angivna slag. I fråga om dessa artilleripjäser har tygdepartementet inkommit med ytterligare upplysningar i en den 6 april 1940 dagtecknad promemoria i ämnet.

Ärendet är av den innebörd, att närmare redogörelse för detsamma icke lämpligen bör lämnas till statsrådsprotokollet; ytterligare upplysningar torde få meddelas genom de handlingar, som komma att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott.

I vad genom tygdepartementets förenämnda skrivelse framställning gjorts om anvisande av medel för andra ändamål än artilleripjäser har Kungl. Maj:t denna dag meddelat särskilt beslut, varigenom medel för sagda ändamål ställts till förfogande från det å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. uppförda förskottsanslaget till Försvarsväsendet i allmänhet: Engångsutgifter (Ga). Den föreslagna nyanskaffningen av artilleripjäser av olika slag synes däremot — med hänsyn bland annat till att genom densamma i viss mån avses att tillgodose ett behov av dylika pjäser, som betingas av en föreslagen utökning av den hittillsvarande försvarsorganisationen — böra underställas riksdagens behandling.

Departements-
chefen.

För min del finner jag mig böra tillstyrka, att den sålunda föreslagna anskaffningen av artilleripjäser, vilken uppenbarligen skulle verksamt bidra till att ytterligare stärka vår försvarsberedskap, bör komma till stånd. För täckande av de härför av tygdepartementet beräknade kostnaderna, sammanlagt 65,000,000 kronor, synas böra uppföras ett särskilt reservationsanslag under fjärde huvudtiteln för nästkommande budgetår. Erforderliga åtgärder för tillverkningarnas igångsättande böra emellertid få vidtagas så snart som möjligt under innevarande budgetår. Vad beträffar den ammunitionsanskaffning som blir en följd av den sålunda föreslagna pjäsanskaffningen, torde denna, i likhet med vad som för närvarande är fallet med ammunitionsanskaffningen i allmänhet, böra äga rum med anlitande i första hand av vederbörligt förskottsanslag.

I detta sammanhang vill jag erinra därom, att Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag under fjärde huvudtiteln, punkten 58, föreslagit riksdagen att till »Viss ytterligare materielanskaffning» för armén för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 14,620,000 kronor. I fråga om nämnda anslagsäskande har tygdepartementet i sin förberörda skrivelse den 28 mars 1940 anfört, att enär pågående materielanskaffning genom krigsindustriell tillverkning innefattade jämväl den materielanskaffning för vilken de därigenom begärda anslagsmedlen avsetts, sagda medelsanvisning icke längre vore erforderlig. I anledning därav torde Kungl. Maj:t böra i detta sammanhang återkalla sin till riksdagen gjorda framställning om anvisande av ett särskilt anslag för nästkommande budgetår till viss ytterligare materielanskaffning för armén.

Under åberoende av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte

dels återkalla Sin i årets statsverksproposition gjorda framställning om anvisande under riksstatsens fjärde huvudtitel för budgetåret 1940/41 av ett förslagsanslag av 14,620,000 kronor till Viss ytterligare materielanskaffning för armén,

dels ock föreslå riksdagen att till *Viss engångsanskaffning av artillerimateriel* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 65,000,000.

D. Sjöförsvaret.

Flytande materiel, befästningar m. m.

[2.] **Bärgningsmateriel för undervattensbåtar, reservationsanslag.** I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln, punkten 112, föreslagit riksdagen att till Bärgningsmateriel för undervattensbåtar för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor. Sistnämnda belopp utgör en del av det belopp om sammanlagt 974,000 kronor, vartill totalkostnaden för vissa av marinförvaltningen föreslagna åtgärder för ökande av undervattensbåtspersonalens säkerhet beräknats uppgå. Återstående 274,000 kronor förutsattes skola erfordras först under budgetåret 1941/42.

Bland de säkerhetsåtgärder, vilka sålunda av marinförvaltningen föreslagits, ingick anskaffande av en tankanläggning för övning av undervattensbåtspersonal vid Karlskrona örlogsvarv. En dylik anläggning funnes redan vid Stockholms örlogsvarv och hade visat sig ändamålsenlig. Kostnaden för den föreslagna anläggningen vid Karlskrona örlogsvarv hade beräknats till 200,000 kronor.

I skrivelse den 4 mars 1940 har nu marinförvaltningen hemställt, att anslagsmedel för nästkommande budgetår borde äskas för anskaffande av en tankanläggning av angivna slag även för Nya Varvet i Göteborg. I sådant avseende har marinförvaltningen i skrivelsen anfört följande:

Förhållandena hava numera ändrats, så att för övning av undervattensbåtspersonal i utstigning ur sjunken undervattensbåt föreligger behov av ytterligare en övningstank, vilken lämpligen skulle placeras i Göteborg. Marinförvaltningen hade tidigare avsett, att undervattensbåtspersonal tillhörande Västkustens marindistrikt skulle övas i tanken i Stockholm alternativt Karlskrona. Härför nödvändiga personaltransporter, i och för sig tidsödande och kostsamma, måste emellertid under rådande förhållanden anses mindre lämpliga. Vidare beräknas på grund av beslut om anskaffande av ytterligare undervattensbåtar övningsanläggningarna i Stockholm och Karlskrona inom en snar framtid bliva så belastade, att ett genomförande av övning med undervattensbåtspersonal i utstigning ur undervattensbåt svårigen kan genomföras i den utsträckning, som måste anses erforderlig.

Kostnaden för anläggande av en mindre övningstank å Nya Varvet av liknande utförande som den å Stockholms örlogsvarv befintliga har beräknats uppgå till 100,000 kronor.

Marinförvaltningen har sålunda hemställt, att för bärgningsmateriel för undervattensbåtar måtte för budgetåret 1940/41, utöver förut begärda medel, äskas ett ytterligare anslagsbelopp av 100,000 kronor.

Med hänsyn till den under senare tid alltmer intensifierade verksamheten vid den till Västkusten förlagda delen av flottan anser jag mig böra tillstyrka marinförvaltningens framställning om att en övningstank för undervattensbåtspersonal snarast möjligt anskaffas jämväl för Västkustens marindistrikt. Emot det för ändamålet beräknade kostnadsbeloppet, 100,000 kronor, torde anledning till erinran icke föreligga. Nämnda belopp torde lämpligen böra anvisas på det sätt, att det i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln för nästkommande budgetår för bärgningsmateriel för undervattensbåtar äskade anslagsbeloppet, 700,000 kronor, höjas med 100,000 kronor till 800,000 kronor.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring av Sin i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag under fjärde huvudtiteln, punkten 112, gjorda framställning — föreslå riksdagen

att till *Bärgningsmateriel för undervattensbåtar* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 800,000.

KAPITALINVESTERINGAR.

Försvarsväsendets fastighetsfond.

Arméförvaltningens delfond.

[3.] **Vissa förråds- och garagebyggnader, reservationsanslag.** I sin skrivelse den 27 september 1939 med framställning rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1940/41 anmälde arméförvaltningen, att utredning påginge angående omfattningen av och kostnaderna för erforderliga förråds- och

garagebyggnader samt att resultatet av denna utredning snarast möjligt skulle framläggas för Kungl. Maj:t.

I skrivelse den 27 december 1939 har arméförvaltningens fortifikationsstyrelse anmält, att den berörda utredningen slutförts och att densamma givit vid handen, att följande nybyggnader m. m. till nedan angivna kostnader vore erforderliga:

	Kronor
förrådsbyggnader för Södra skånska infanteriregementet, Revinge	315,000
förrådsbyggnader för Hallands regemente.....	102,500
förrådsbyggnad för Bohusläns regemente	192,000
förrådsbyggnader för Gotlands infanteriregemente	85,000
förrådsbyggnader för Norrlands artilleriregemente	450,000
fältförrådsbyggnad för Norrbottens artillerikår	108,000
garage m. m., värmecentral och stensättning i förråd för Smålands arméartilleriregemente	2,097,000
garage m. m. för Bodens artilleriregemente.....	225,000
garage m. m. för Karlsborgs luftvärnsregemente	350,000
ammunitionsförråd för Östgöta luftvärnsregemente i Linköping ..	165,000
mobiliseringscentraler för Signalregementet.....	180,000
förrådsbyggnader m. m. för trängkårerna	562,500
garagebyggnader för trängkårerna	200,000
förrådsbyggnad för gasmaskfabriken vid Försvarsväsendets kemiska anstalt	95,000
kruthus för Stockholms tygstation.....	85,000
ammunitionsförrådsbyggnader vid vissa truppförband	300,000
förrådsbyggnader för järnvägskrigsbromateriel	150,000
Summa kronor	5,662,000.

Närmare upplysningar angående de sålunda angivna lokalbehoven hava av fortifikationsstyrelsen lämnats i en vid förenämnda skrivelse fogad P. M. angående förråds- och garagebyggnader.

Under behandlingen av förevarande ärende inom försvarsdepartementet har fortifikationsstyrelsen anmodats att till kostnadernas nedbringande inkomma med ett förnyat förslag i ämnet, därvid förutsattes, att förhyrning av förrådslokaler i viss utsträckning skulle äga rum, att endast provisoriska åtgärder skulle vidtagas för förvarande av motorfordon samt att den föreslagna förrådsbyggnaden för gasmaskfabriken, kruthuset för Stockholms tygstation samt ammunitionsförrådsbyggnaderna skulle bekostas i annan ordning.

I anledning härav har fortifikationsstyrelsen den 8 april 1940 inkommit med ett under de nämnda förutsättningarna uppgjort förslag, upptagande följande byggnadsarbeten:

	Kronor
förrådsbyggnader för Södra skånska infanteriregementet (1. utbyggnad)	150,000

	Kronor
förrådsbyggnad för Gotlands infanteriregemente (ett hus av två föreslagna)	50,000
förrådsbyggnader för Norrlands artilleriregemente (drivmedelsföråd och varmförråd).....	120,000
fältförrådsbyggnad för Norrbottens artillerikår	108,000
mobiliseringscentraler för Signalregementet.....	120,000
förrådsbyggnader för trängkårerna	220,000
garagebyggnader för trängkårerna (böra utföras i samband med beslutade permanenta garagebyggnader).....	200,000
provisoriska anordningar för garagering.....	532,000
	Summa kronor 1,500,000.

Departements-
chefen.

Oaktat den största återhållsamhet under nuvarande förhållanden uppenbarligen måste iakttagas i fråga om investering av kapital för byggnadsändamål, torde det med hänsyn till de utomordentligt stora materielanskaffningar, som under senare tid ägt rum för försvarsväsendets räkning, vara ofrånkomligt att företaga vissa nybyggnadsåtgärder för att tillgodose kraven på förrådsutrymmen för denna materiel. I sådant hänseende torde det väsentligt reducerade förslag, som upptagits i den nyssnämnda promemorian av den 8 april 1940, få anses utgöra ett minimum. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att de för de i denna promemoria upptagna arbetenas utförande erforderliga medlen, beräknade till 1,500,000 kronor, äskas av riksdagen för nästkommande budgetår.

Jag får sålunda hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa förråds- och garagebyggnader* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 1,500,000.

[4.] **Nybyggnad för ammunitionsfabriken, reservationsanslag.** Genom proposition, nr 190, till 1939 års lagtima riksdag föreslog Kungl. Maj:t riksdagen, bland annat, att dels besluta, att i stället för den i Stockholm belägna ammunitionsfabriken en ny ammunitionsfabrik skulle uppföras i Karlstad, dels ock till nybyggnad för ammunitionsfabriken för budgetåret 1939/40 å kapitalbudgeten under fonden för förlag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Vid framläggandet av nyssnämnda proposition anförde jag till statsrådsprotokollet den 10 mars 1939, att utredningen om den föreslagna ammunitionsfabrikens omfattning och de beräknade kostnaderna för densammas färdigställande såtillvida alltjämt befunne sig på ett förberedande stadium, som situationsplanen för anläggningen ännu icke definitivt utformats och kostnadsberäkningarna i vissa hänseenden kunnat allenast approximativt angivas. En planritning över den planerade anläggningen hade emellertid i ärendet förebegrats, liksom en på grundval av densamma uppgjord kostnadsberäkning utförts. Denna slutade på en sammanlagd summa av 17,687,000

kronor, varav 13,687,000 kronor utgjorde själva byggnadskostnaderna och återstoden, 4,000,000 kronor, åbelöpte maskinpark och utrustning samt flyttningskostnader. För egen del uttalade jag, att jag naturligen icke var beredd att fatta någon slutlig ståndpunkt till de sålunda föreliggande beräkningarna rörande anläggningens omfattning och de därför beräknade kostnaderna; tvärtom förutsatte jag, att under den fortsatta utredningen förutsättningarna för ett nedbringande av de preliminärt beräknade kostnaderna skulle tagas under ingående övervägande, för vilket ändamål såväl inskränkningar i de föreslagna byggnadernas antal och storlek som förenklingar i fråga om deras beskaffenhet syntes böra göras till föremål för omprövning. Det äskade anslagsbeloppet om 500,000 kronor avsåges närmast för bestridande av kostnaderna för erforderliga förberedande arbeten för etablissemangets uppförande, nämligen — förutom kostnader för själva utredningsarbetet — för avvägningar och markundersökningar, ledningar av olika slag samt väganläggningar inom byggnadsområdet.

I skrivelse den 15 juni 1939, nr 455, anmälde riksdagen, att riksdagen bifallit vad i förenämnda proposition nr 190 hemställts. I skrivelsen uttalade riksdagen, bland annat, att riksdagen, som hyste allvarliga betänkligheter inför de avsevärda kostnader, som fabriksanläggningen skulle medföra, ville understryka angelägenheten av att kostnadsfrågan erhöles mest ändamålsenliga och ekonomiska planläggning.

Genom beslut den 15 juni 1939 uppdrog Kungl. Maj:t åt arméförvaltningens tygdepartement och fortifikationsstyrelse att i samråd med chefen för armén och chefen för försvarsstaben ägna spörsmålet om ammunitionsfabrikens omfattning och organisation m. m. ytterligare utredning samt på grundval därav uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med definitiv situationsplan ävensom fullständiga kostnadsberäkningar rörande anläggningen ifråga, varvid skulle beaktas vad i förenämnda proposition och riksdagskrivelse anförts ifråga om angelägenheten att i möjligaste mån nedbringa anläggningskostnaderna.

Med skrivelse den 24 november 1939 inkommo tygdepartementet och fortifikationsstyrelsen med dels en situationsplan för ifrågavarande anläggning, dels ock ett på denna situationsplan grundat förslag till disponerande av det av riksdagen anvisade anslaget å 500,000 kronor. I samband därmed gjorde departementet och styrelsen vidare framställning om anvisande av medel för uppförande vid den planerade ammunitionsfabriken av vissa för särskilt ändamål avsedda byggnader. I anledning av nämnda skrivelse beslöt Kungl. Maj:t den 8 december 1939, bland annat, att dels fastställa den ingivna situationsplanen för den nya ammunitionsfabriken, dels ock medgiva, att för bestridande av kostnaderna för uppförande av de nämnda byggnaderna finge disponeras, förutom vissa andra medel, ett belopp av högst 592,900 kronor, som fortifikationsstyrelsen skulle äga att förskottera.

Genom propositionen nr 2 till innevarande års riksdag angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 (Bilaga 14, punkten 2) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, för täckande av det nyssnämnda av forti-

fikationsstyrelsen förskotterade beloppet, till Nybyggnad för ammunitionsfabriken å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 592,900 kronor. I skrivelse den 17 februari 1940, nr 28, anmälde riksdagen, att riksdagen bifallit nyssberörda framställning, varefter Kungl. Maj:t genom beslut den 23 i samma månad ställde anslagsbeloppet i fråga till fortifikationsstyrelsens förfogande att användas för därmed avsett ändamål.

Med skrivelse den 13 mars 1940 hava nu tygdepartementet och fortifikationsstyrelsen — efter samråd med chefen för armén och chefen för försvarsstaben m. fl. — i anledning av det av Kungl. Maj:t genom beslutet den 15 juni 1939 givna uppdraget inkommit med ett förnyat förslag till nybyggnad för ammunitionsfabriken, omfattande bland annat situationsplan, fullständiga ritningar, detaljkostnadsberäkningar, kostnadstablå m. m. Departementet och styrelsen hava därvid anfört, att situationsplanen helt anslöte sig till den av Kungl. Maj:t den 8 december 1939 fastställda planen. Detaljkostnadsberäkningarna grundade sig på priserna i augusti 1939. Kostnadstablå innehöle kubikmassa och kostnad dels för det först insända förslaget till nybyggnad för ammunitionsfabriken, dels för nu föreliggande förslag. Totalkostnaden för byggnader jämte förberedande åtgärder, förut beräknade till (13,687,000 + 500,000 =) 14,187,000 kronor, uppginge nu till 13,085,000 kronor. Trots byggnadsprisernas stegring hade sålunda en besparing på 1,102,000 kronor ernåtts. Detta hade kunnat ske genom att dels minska de i anläggningen ingående byggnadernas storlek, dels reducera deras antal, dock utan att därigenom ur drifts- och säkerhetssynpunkt nödvändiga fordringar blivit eftersatta. — Det föreliggande förslaget hade utarbetats med tanke på att utbyggandet av fabriken skulle äga rum i fyra etapper, vilkas närmare omfattning framginge av kostnadstablå. Utbyggnaden av den första etappen hade fastställts genom Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 8 december 1939. Med hänsyn till i skrivelsen närmare angivna skäl ansåge tygdepartementet det emellertid vara nödvändigt, att de i andra och tredje etapperna ingående byggnaderna, vilka kostnadsberäknats till sammanlagt 2,867,760 kronor, ävenledes omedelbart komme till utförande. För maskinanskaffning och flyttningskostnader för de tre första etapperna beräknades kostnaderna till sammanlagt 335,000 kronor. — Byggnadskostnaderna hade, såsom nämnts, beräknats efter i augusti 1939 gängse priser. Nu gällande priser kunde anses ligga cirka 15 procent högre. Den merkostnad, som sålunda kunde förväntas uppkomma, syntes emellertid vara att anse såsom betingad av de extraordinära förhållanden, som alltsedan krigsutbrottet varit rådande. Då merkostnaden vore svår att exakt angiva, avsåge fortifikationsstyrelsen att i sinom tid till Kungl. Maj:t inkomma med framställning angående anslag för eventuella merkostnaders bestridande. — Med anledning av det anförda hemställde departementet och styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte *dels* fastställa det skrivelsen närlagda förslaget till nybyggnad för ammunitionsfabriken att i huvudsak lända till efferrättelse vid den närmare utformningen av etablissementet, *dels ock* ställa till fortifikationsstyrelsens

förfogande för andra och tredje byggnadsetapperna samt i samband därmed stående maskinanskaffning och flyttning ett belopp av (2,867,760 + 335,000 =) 3,202,760 kronor.

Över den föreliggande framställningen hava utlåtanden avgivits av chefen för armén den 23 mars, av överbefälhavaren över rikets försvarskrafter den 3 april och av statens industrikommission den 10 april 1940.

Ärendet är av den natur, att närmare redogörelse för detsamma än som nu skett icke bör ske till statsrådsprotokollet; ytterligare erforderliga upplysningar torde få lämnas genom de handlingar som komma att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott.

På sätt av det föregående framgår har beslut redan fattats om utförande av den första etappen av det enligt det föreliggande förslaget uppgjorda byggnadsprogrammet för den beslutade nya ammunitionsfabriken i Karlstad. Anslagsmedel för denna byggnadsetapp hava också ställts till förfogande. Departements-
chefen.

Den nu föreliggande framställningen avser dels godkännande av det föreliggande byggnadsprogrammet i dess helhet och dels anvisande av anslagsmedel för ett omedelbart påbörjande av andra och tredje byggnadsetapperna.

Vad beträffar det framlagda byggnadsprogrammet i dess helhet synes detta, efter den ingående prövning som nu av myndigheterna verkställts och sedan icke obetydliga reduceringar i det ursprungligen framlagda förslaget blivit vidtagna utan att fordringarna på driftkapaciteten därför behövt eftersättas, böra läggas till grund för den fortsatta utbyggnaden av ammunitionsfabriken. Något formligt fastställande av byggnadsprogrammet synes emellertid icke nu vara påkallat, utan synes prövningen av förslagen till utbyggnad böra ske efter hand allteftersom de av myndigheterna avgivas.

Emot det nu föreslagna utbyggandet av andra och tredje etapperna i byggnadsprogrammet, vilket av samtliga i ärendet hörda myndigheter tillstyrkts, synes intet vara att invända, utan torde arbetena därmed böra igångsättas snarast möjligt. I fråga om de beräknade kostnaderna, sammanlagt i runt tal 3,200,000 kronor, lär heller intet vara att erinra. Skulle på grund av inträffade prisstegringar ytterligare medel komma att visa sig erforderliga, torde på sätt fortifikationsstyrelsen föreslagit frågan om anvisande av sådana medel få upptagas till särskild prövning.

Anslagsmedlen i fråga synas lämpligen böra anvisas såsom ett särskilt anslag å kapitalbudgeten för budgetåret 1940/41. I den mån så ske kan böra arbetena emellertid få igångsättas redan under innevarande budgetår, för vilket ändamål fortifikationsstyrelsen torde få förskottsvis anlita av styrelsen omhändertvagna medel.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för ammunitionsfabriken* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 3,200,000.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1—4 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Österholm.
